

Yasunari Kawabata

Frumoasele adormite

Traducere din japoneză și note de
ANCA FOCȘENEANU

HUMANITAS
fiction

Carte de măsură și cunoaștere

Cuprins

Prima noapte	5
A doua noapte	37
A treia noapte	71
A patra noapte	93
A cincea noapte	109

Redactor: Cătălin D. Constantin
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cecilia Laslo
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Tipo Lidana – Suceava

YASUNARI KAWABATA
NEMURERU BIJO
Copyright © 1960, Heirs of Yasunari Kawabata
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2014, 2018
pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KAWABATA, YASUNARI
Frumosetele adormite / Yasunari Kawabata; trad. din japoneză și note
de Anca Focșaneanu. – București: Humanitas Fiction, 2018
ISBN 978-606-779-330-7
I. Focșaneanu, Anca (trad.) (note)
821.521

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Prima noapte

— Vă rog să nu faceți glume nepotrivite sau să încercați să băgați degetul în gura fetei dormite, i-a atras atenția femeia de la pensiune bătrânlui Eguchi.

De fapt această casă nu prea putea fi numită pensiune, etajul întâi era format numai din două camere, camera de aproximativ 13 m² în care stătea el acum de vorbă cu femeia și camera alăturată, care era probabil un dormitor și, după câte își putuse da seama, nici la parterul îngust nu părea să existe vreo altă cameră de oaspeți. Casa nu avea nici firmă de pensiune la intrare. Poate nu se putea pune firmă din cauza secretului pe care-l ascundea. Înăuntru domnea o liniste perfectă.

În afara de femeia care îl întâmpinase la poartă și care-i vorbea acum, nu văzuse pe nimeni și, fiind acolo pentru prima dată, nu își putea da bine seama dacă era patroana acelui local sau doar o slujnică. Oricum, știa că era mai bine să

nu pună prea multe întrebări indiscrete în calitate de client.

Femeia avea între patruzeci și cincizeci de ani și era mică de statură. Vocea îi era Tânără și modul ei de a vorbi era parcă intenționat molcom, încât nu puteai sesiza mișcarea buzelor subțiri. Când vorbea nu îl privea în față. În adâncul ochilor negri avea o scânteiere care topea într-o clipă neîncrederea interlocutorului și ea însăși, cu calmul dat de experiență, părea incapabilă să suspecțeze pe cineva.

I-a preparat ceai verde cu apa care fierbea pe cămin, într-un ceainic de metal. Calitatea ceaiului verde, precum și cantitatea, erau extrem de rafinate pentru locul și situația aceea, făcându-l pe Eguchi să se simtă deodată în largul lui. În alcov era atârnat un peisaj de Kawai Gyokudo¹, o reproducere desigur, reprezentând un sat de munte îmbrăcat în culori calde de toamnă. Nimic în acea cameră nu părea să ascundă un mister.

— Să nu încercați să treziți fata, pentru că orice ați face, ea nu se va trezi. Doarme adânc și nu știe nimic din ce se petrece și nici cine a fost cu ea peste noapte, a repetat femeia. De aceea nu trebuie să fiți îngrijorat că cineva ar putea fi indiscret.

¹ Pictor japonez (1873-1957).

Bătrânul Eguchi nu a dat glas nenumăratelor îndoiei care îi încolțiseră în minte.

— Fetele de aici sunt foarte frumoase. Si nu primim decât clienți de încredere.

În loc să încuvinteze, Eguchi și-a privit ceasul.

— Ce oră este?

— Unsprezece fără un sfert.

— S-a făcut deja unsprezece? Știu că persoanelor în vîrstă le place să se culce devreme și să se scoale devreme, aşa că puteți să mergeți la culcare oricând dorîți, a spus femeia, ridicându-se și deschizând puțin ușa camerei vecine. A folosit mâna stângă. Poate era stângace. Eguchi a urmat-o, ținându-și respirația. Ea și-a aplecat capul prin ușă întredeschisă și a aruncat o privire în cameră.

Silueta ei văzută din spate nu avea nimic deosebit, iar gestul de a privi astfel în cameră îi devenise cu siguranță firesc, dar pe Eguchi l-a îngrijorat. Pe modelul cu tobe japoneze al brâului de la chimono era desenată o pasare mare și ciudată. Nu știa ce pasare e. Dar oare de ce avea ochi și picioare care păreau atât de reale dacă era doar un desen? Bineînțeles că nu era ceva grotesc, ci doar un model neinspirat, dar ceea ce îl îngrijora și îl intrigă pe Eguchi în momentul în care privea silueta întoarsă a femeii era tocmai această pasare. Stofa brâului era de un galben-pal spre alb. Camera vecină părea întunecată.

Femeia a împins ușa la loc, dar nu a închis-o, și a pus cheia pe masa din fața lui Eguchi. Vorbea firesc, ca și cum nu se întâmplase nimic.

— Uitați cheia. Odihnă plăcută! Dacă nu puteți dormi aveți lângă pernă niște somnifere.

— Nu aveți puțin vin?

— Aici nu se servește vin.

— Nici măcar aşa, pentru somn, înainte de culcare?

— Nu.

— Fata e dincolo, în cameră?

— Da, vă așteaptă dormind adânc.

— A, da? s-a mirat puțin Eguchi.

Oare când intrase fata în cameră? Și de când dormea acolo? Când femeia crăpase ușa și privise înăuntru, voise oare să se încredeze că fata adormise?

Deși prietenii de vîrstă lui care veneau aici îi povestiseră că fata aștepta dormind și nu se trezea deloc, totuși acum, la fața locului, acest lucru i se părea de necrezut.

— Vă schimbați aici? Femeia părea pregătită să îl ajute. Eguchi nu a răspuns.

— Se aude zgomotul valurilor. Și al vântului...

— Valurile fac zgomotul acesta?

— Noapte bună, s-a retras femeia, fără să-i răspundă.

Rămas singur, bătrânul Eguchi a cercetat cu privirea camera în care se afla, apoi ochii i s-au

oprit asupra ușii care ducea în camera alăturată. Era o ușă din scândură de brad. Părea să nu fi fost construită odată cu casa, ci adăugată ulterior. Privind bine, îți dădeai seama că și peretele desparțitor fusese probabil inițial un perete glisant, *fusuma*, iar pentru a construi camera secretă a „frumoaselor adormite“ fusese transformat într-un perete adevărat. Era de aceeași culoare cu ceilalți pereti, dar se vedea că vopseaua era mai nouă.

Eguchi a luat cheia pe care o lăsase femeia. Era o cheie obișnuită. Dar, deși ținea cheia în mână ca și cum era pregătit să se ducă dincolo, nu s-a ridicat.

Așa cum spuse femeia, zgomotul valurilor se auzea puternic. Se auzeau că și cum s-ar fi spart, lovindu-se de o stâncă înaltă, iar această casă mică s-ar fi aflat în vîrful stâncii. Era vuietul unui vânt care prevădea apropierea iernii. Poate că poziția casei crea acest sentiment de iarnă, sau poate că totul era numai în mintea lui Eguchi, pentru că, în realitate, deși focul era slab, în cameră nu era frig. Era chiar o regiune cu o climă blândă. Încă nu începuseră să cadă frunzele. Pentru că ajunse seara târziu, Eguchi nu putuse vedea bine locul, dar simțiase miroslul mării. Trecând de poartă, pătrunseseră într-o grădină prea mare pentru acea casă, în care erau mulți pini și arțari bătrâni. Pe cerul puțin întunecat se conturau puternic

umbrele acelor subțiri de pin negru. Probabil că acest loc fusese odinioară o reședință de vară.

Cu mâna cu care luase cheia și-a aprins o țigară și după doar două-trei fumuri a stins-o în scrumieră aproape întreagă. Apoi a fumat pe îndelete o a doua țigară. În loc să privească ironic emoția ușoară care-l cuprinsese, avea un sentiment de imensă deșertăciune. Avea obiceiul să bea puțin vin pentru a adormi, dar somnul îi era superficial și deseori bântuit de coșmaruri. Nu putea uita versurile dintr-un poem al unei femei care murise de Tânără de cancer, „Pentru nopțile când cineva nu poate dormi trebuie să pregătești o broască râioasă, un câine negru și un cadavru de înecat“. Își aminti și acum acele versuri și îl stră fulgeră gândul că fata care dormea, adică fata care fusese adormită în camera vecină, ar putea fi un fel de înecată. La acest gând avu o ezitare să se ridice și să se ducă acolo. Nu știa ce li se dădea fetelor ca să doarmă, dar, cum păreau căzute într-o transă în care aproape că își pierdeau cunoștința, era posibil ca fata care îl aștepta să aibă pielea de culoare cenușiu-întunecat, ca și cum ar fi luat droguri, să aibă cearcăne și trupul uscat și slab, cu oasele împungând prin piele. Sau poate are trupul umflat, moale și rece. Poate că doarme sforăind încet, lăsând să i se vadă gingeile scârbos de vineții. Firește că la cei șaizeci și șapte de ani ai lui,

Eguchi petrecuse în compania femeilor și câteva nopți îngrozitoare. Și mai ales pe acelea nu le putea uita.

Urâtenia nu venea din faptul că femeile erau urâte, ci din cotiturile nefericite ale vieții lor la acel moment. Eguchi nu mai voia cu nici un preț să repete la vîrsta asta o astfel de experiență neplăcută. Exact la acest lucru se gândise când a venit aici. Căci ce putea fi mai groaznic decât un bătrân neputincios care încerca să se cuibărească o noapte întreagă lângă o fată Tânără care dormea tot timpul? Dar oare nu venise și el aici căutând această plăcere extrem de nefirească a bătrânilor?

Femeia spusese că nu veneau decât clienți de încredere și cei care frecventau acest loc chiar păreau așa. Si bătrânu prieten care îi recomandase lui Eguchi acest loc încetase să mai fie bărbat. Si îi recomandase acest loc, crezând poate că și Eguchi era în aceeași situație.

Probabil că femeia era obișnuită cu astfel de clienți și de aceea nu îl privise cu milă sau curiozitate pe Eguchi. Datorită faptului că avea încă multe lucruri care îl interesau și de care se ocupa, Eguchi nu ajunsese încă ceea ce femeia înțelegea prin „client de încredere“, dar încerca să fie așa. Depindea de ce simțea în momentul respectiv, de locul în care se afla și de persoana cu care vorbea. Era hărțuit de urâtenia bătrâneții și se gândeau că

nefericirea și neputința bătrânilor care veneau în acest loc nu erau departe nici de el. Însuși faptul că venise aici nu era decât un semn sigur că acestea se apropiau. Si poate tocmai de aceea nu se gândise nici o clipă să încalce regulile impuse bătrânilor care veneau aici. Dacă îți pui în gând să le respecti, poți cu siguranță să le respecti. Acest loc părea un club secret al bătrânilor, un club cu puțini membri, iar Eguchi nu venise aici nici să dea în vîleag secretele clubului, nici să strice convențiile și regulile. Faptul însuși că acest loc nu îi trezea prea mult curiozitatea era un semn că îmbătrânișe.

„Unii clienți spun că visează frumos aici. Alții spun că își amintesc de tinerețe...“, îi reveniră lui Eguchi în minte cuvintele femeii care-l întâmpinase. S-a sprijinit cu o mână de masă, s-a ridicat și, cu o față impasibilă, a deschis ușa din lemn de pin care ducea în camera vecină.

— A! Exclamația i-a fost smulsă lui Eguchi de draperia de catifea de culoare roșu-închis. Culoarea părea și mai intensă prin contrast cu lumina slabă din încăpere, iar în fața draperiei părea că plutește o lumină ireală care i-a dat senzația că pătrunse în lumea iluziei. Draperia încconjura toată camera. Si ușa din lemn de brad pe care intrase era ascunsă de draperie, în dreptul ei fiind înnodat capătul acesteia. Încuind ușa și dând la

o parte draperia, Eguchi s-a uitat la fata adormită. Nu se prefăcea doar că doarme, respirația ei trăda un somn adânc. Bătrânlui i s-a tăiat răsuflarea la vederea neașteptatei frumuseți a fetei. Nu doar frumusețea ei era uimitoare, ci și vîrsta ei fragedă. Nu îi vedea decât fața, întoarsă spre el, dar părea să aibă sub douăzeci de ani. A simțit cum în piept i se trezea o viață nouă.

Încheietura mâinii drepte îi ieșea de sub pătură, iar mâna stângă părea întinsă în voie. Mâna dreaptă, cu degetul mare ascuns pe jumătate sub obraz, se întindea pe pernă de-a lungul chipului adormit, iar vîrfurile degetelor, datorită moliciunii somnului, erau îndoite lejer înăuntru, dar nu într-atât încât să nu ghicești gropițele fermecătoare care se formau la baza acestora. Culoarea sângei tânăr se intensifica pe măsură ce înainta din dosul palmei spre vîrful degetelor. Era o mână albă, unduitoare și moale.

— Dormi? Nu te scoli? a spus Eguchi, dorind să-i atingă mâna, dar a strâns-o doar în palmă și a scuturat-o ușor.

Și-a dat seama că fata nu avea să se trezească. Fără să-i lase mâna, i-a privit fața, întrebându-se ce fel de față o fi în viață obișnuită. Nu avea sprâncenele atinse de fard, iar genele închise îi erau dese și frumoase. A simțit aroma părului ei.